

memo

projectnaam
**Winterswijk, Planontwikkeling
Cultuurkwartier**

datum
10 mei 2023

projectnummer
P06526

opdrachtgever
gemeente Winterswijk

BRO
projectleider
FW

projectteam
JCJV e.a.

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
+31 (0)411 850 400
info@bro.nl
www.bro.nl

Achtergrond

Er bestaan in Winterswijk drie locatiegerichte scenario's voor een cluster van Instituut voor Kunst en Cultuur (Boogie Woogie), WUh en bibliotheek. BRO beoordeelt momenteel drie locatiegerichte scenario's, met het accent op de stedenbouwkundige inpassing, de (mogelijke) kwantitatieve en kwalitatieve programmering en de relatie/synergie met het centrum van Winterswijk.

De opties tot clustering van theater De Storm en cultuurcentrum Boogie Woogie op de locatie De Storm stonden centraal tijdens een gezamenlijk gesprek op 19 april jl. Aanwezig waren BRO, Theater De Storm (directeur Marijt Helmink) en Boogie Woogie (directeur-bestuurder Gerben Grooten). Hieronder volgt een bondig verslag van dit gesprek.

Theater De Storm

Theater De Storm is een middelgroot theater gericht op de presentatie van podiumkunsten, educatie (i.s.m. scholen) en participatie (rondleidingen, workshops, etc.). De Storm beschouwt zich als de 'culturele huiskamer' van de Achterhoek, waarbij podiumkunsten worden verbonden met de maatschappij. Gericht op ontmoeting, verbinding en verrijking.

Het theater is gevestigd aan de Haitsma Mulierweg, circa 500 meter noordwestelijk van

het centrum. Het biedt ook ruimte voor bijzondere producties en (culturele) initiatieven uit de regio, als 'gastvrij thuispodium'. De Storm wordt door gasten en artiesten hooggewaardeerd, zo blijkt uit onderzoek.

De belangrijkste ruimten van De Storm zijn een grote (ruim 600 stoelen) en kleine theaterzaal (220 stoelen, vlakke vloer), maar ook een open 'feestruimte'. Deze laatste heeft een belangrijke, brede maatschappelijke functie voor de Winterswijkse gemeenschap. Tevens beschikt De Storm aan de voorzijde over een ruime horecafaciliteit en hoogwaardige technische faciliteiten.

De Storm heeft een grondige renovatie. Dit o.a. gericht op een betere, duurzame warmte-isolatie en het geluidsdicht maken van de vermelde afzonderlijke ruimten. Door de slechte geluidsisolatie kan momenteel veelal slechts een zaal tegelijk worden gebruikt, omdat anders gebruikers serieuze geluidsoverlast/omgevingsgeluid ondervinden van de andere zalen. Hierdoor zijn het 'verdienvermogen' van De Storm en met name het gebruik door de zakelijke markt en evenementen inclusief bijbehorende horeca-inkomsten momenteel lager dan in potentie mogelijk. De horeca is van groot belang voor de exploitatie. Momenteel komt ca. 80% van de gasten van De Storm 's avonds.

Boogie Woogie

Het centrum voor cultuureducatie Boogie Woogie biedt een breed spectrum aan activiteiten, met naast muziek bijvoorbeeld ook drama, beeldende kunst, dans. Ook is het projectmatig zeer actief in het sociaal domein. Boogie Woogie is nu gevestigd aan de Roelvinkstraat, op korte afstand van het centrum. Het is anno 2023 een van de weinige overgebleven aanbieders van kleine podia en oefenruimten in Winterswijk.

Ook het huidige gebouw van Boogie Woogie is sterk verouderd, deels zelfs bouwvallig en het heeft vanwege de slechte isolatie een forse energiebehoefte voor verwarming. Ook kampt het met grote geluidstekorten, waardoor veel ruimten niet tegelijkertijd te gebruiken zijn. Het gebouw heeft momenteel een zeer hoge bezettingsgraad en is feitelijk vaak geheel volbezet. Hierdoor kunnen momenteel geen extra leden meer worden aangenomen dan wel andere gebruikers worden toegelaten. Groei met nieuwe activiteiten en doelgroepen (binnen de hoofddoelstellingen) is nu dus nagenoeg onmogelijk. Met name de ambities van Boogie Woogie t.a.v. bijvoorbeeld urban cultuur (kunst, muziek, dans) en participatie van bijvoorbeeld jongeren en nieuwe Nederlanders komen door het ruimtegebrek extra onder druk.

Boogie Woogie wil zich meer ontwikkelen tot brede Cultuurmakelaar in Winterswijk e.o., inclusief activiteiten als advisering en huisvesting van andere kunstinstellingen, ontwikkeling cultuurproducten voor het onderwijs, etc.

De minimale ruimtebehoefte van Boogie Woogie is circa 2.500 m² bvo. Het eigen atrium/podium (met 300 stoelen) blijkt onmisbaar voor de cultuureducatie en is vrijwel dagelijks (overdag en 's avonds) in gebruik. Hier vinden bijvoorbeeld repetities, leerlingenconcerten en eigen producties plaats. Het podium is daarnaast essentieel voor de broedplaatsfunctie van Boogie Woogie. De verdeling van de gebruikers over dag en avond is gemiddeld ongeveer 50/50.

Beoordeling clustering op locatie De Storm

Een clustering van Theater De Storm en Boogie Woogie als beschreven biedt in theorie zeker meerwaarde:

- De Storm: Presentatie, educatie en huisvesting culturele activiteiten in breed opzicht, met regionale betekenis.
- Boogie Woogie: Educatie, participatie, broedplaatsfunctie in cultuur, verbinding.

Landelijk zijn er diverse voorbeelden van een dergelijke clustering, veelal met een gezamenlijke organisatie.

Beide organisaties zijn in principe en onder voorwaarden bereidwillig om mee te denken over clustering, maar men plaatst nog wel diverse kanttekeningen en vraagtekens.

Belangrijke kanttekening bij een eventuele clustering is, zo stelt Boogie Woogie, dat theaterbezoekers en gebruikers van Boogie Woogie feitelijk verschillende bezoekdoelen en dus een ander bezoekgedrag hebben (individueel 'avondje uit' versus veelal groepsgerichte cursussen/repetities/etc. Deze groepen zullen waarschijnlijk maar in beperkte mate mengen. Vanuit die optiek moeten gebruikers van Boogiewoogie, aldus deze organisatie, bij voorkeur over hun 'eigen' ontmoetingsruimte/horeca en verwante faciliteiten kunnen beschikken, wat extra ruimte behoeft. Overigens ziet theater De Storm juist nieuwe kansen voor en door het mengen van bezoekers en mogelijkheden voor een gezamenlijk gebruik van de horecafaciliteiten, onder voorwaarden.

Eigen kleine zaal voor Boogie Woogie

Voor Boogie Woogie is, bij eventuele gezamenlijke huisvesting, een volledig beschikbaar 'eigen' podium/atrium onontbeerlijk. In de (nu 'open') feestruimte van De Storm kan daartoe wellicht een geluidsdichte 'box' worden gerealiseerd. Dit vergt waarschijnlijk wel hoge investeringen. Binnenkort wordt technisch onderzoek gedaan naar de opties en kosten.

Belangrijk praktisch probleem van een dagelijkse benutting van de huidige feestruimte in De Storm als kleine zaal door Boogie Woogie is, dat er dan geen rechtstreekse verbinding bestaat met de eventuele aanbouw voor Boogie Woogie. Er is dan geen 'logistieke' scheiding meer tussen gebruikers van de bestaande kleine zaal van De Storm (onmisbaar in de programmering) en gebruikers van Boogie Woogie. Waarschijnlijk kan dan ook niet meer de volledige foyer worden ingezet voor bijvoorbeeld congressen.

Ook zal in dat geval veel opslagruimte aan de achterkant bijgebouwd moeten worden, omdat t.b.v. repetities er veelvuldig versterkers, orkestslagwerk, lessenaars, stoelen etc. moeten worden omgewisseld. De zaal moet multifunctioneel zijn en door de beperkte omvang zal er geen vast stoelenplan en slagwerk kunnen blijven staan. Dit geldt ook voor het podiumgeluid (monitoring, microfoons, etc.).

Indien De Storm en Boogie Woogie gebruik moeten maken van dezelfde 'kleine zaal', is de inplanning en beschikbaarheid daarvan voor beide partijen een wezenlijk punt. Theater De Storm plant (vanuit de aard van haar activiteiten) de zaalreserveringen veelal langer tevoren in dan Boogie Woogie. Hierdoor zal voor Boogie Woogie dus in praktijk regelmatig geen

geschikt podium beschikbaar zijn. Dit belemmert een optimale exploitatie, passend binnen de bredere doelstellingen en ambities van Boogie Woogie.

Conclusies en voorwaarden

Belangrijkste voorwaarden voor De Storm bij gezamenlijke huisvesting zijn:

- Het dichtten van geluidsslekken om overlast tussen ruimtes te beperken.
- Goede afspraken over gebruik van zalen en momenten van gebruik.

Een volledig beschikbare zaal (7 dagen in de week, 12 uur per dag) t.b.v. Boogiewoogie is volgens De Storm geen optie, omdat daarmee de programmering, sociaal-maatschappelijke taken en verhuurtak van De Storm 'vastgezet' worden. De Storm wil in alle redelijkheid de regie kunnen houden over de inzet van zalen. Het gebruik van een of meerdere zalen door Boogiewoogie voor meerdere dagen per week en voor langere periodes per jaar is wél mogelijk, mits de geluidsslekken gedicht zijn. Wel moeten in dat geval nog vele organisatorische en bedrijfseconomische aspecten goed worden geregeld (o.a. personele inzet, openingstijden pand, afschrijvingen, energiekosten, etc.).

Indien de geluidsslekken worden opgelost, dan kan De Storm zich overigens sterker richten

op de zakelijke markt overdag, met een gunstiger exploitatieresultaat dan nu als gevolg. De beschikbaarheid van een kleine zaal voor Boogie Woogie wordt dan evenwel nog verder beperkt.

Indien voor Boogie Woogie binnen de huidige accommodatie van De Storm een 'eigen' podium kan worden gerealiseerd, bedraagt de benodigde extra ruimte voor Boogie Woogie op deze locatie naar eigen zeggen nog steeds minimaal 1.500-2.000 m² (excl. bibliotheek).

Locatie

Boogie Woogie (en naar hun zeggen ook Wuh) heeft een voorkeur voor vestiging in het centrum, vanwege de brede zichtbaarheid voor lokale en regionale inwoners (die immers regelmatig het centrum bezoeken) en de drempelverlagende werking die hiervan uit gaat. De Storm ligt nogal solitair in Winterswijk en feitelijk niet op loopafstand van het centrum. Mede daarom wordt de locatie nu vooral doelgericht bezocht.

Overigens is de huidige parkeercapaciteit van De Storm nu reeds onvoldoende bij grote avondvoorstellingen. Bij volle voorstellingen parkeren soms 20-30 auto's in de omliggende woonwijken. Bij clustering van Boogie Woogie

en De Storm lijkt gebouwd parkeren dus noodzakelijk. Belangrijke kanttekening is dat de parkeerruimte een andere eigenaar heeft.